

BETÆNKNING**Afgivet af udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke****vedrørende****Forslag til: Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om uddannelses- og erhvervsvejledning**

(Tilføjelse af udarbejdelse af national vejledningsstrategi og indsættelse af krav til gennemførelses- og overgangsvejledning)

*FremSAT af Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke***Afgivet til forslagets 2. behandling**

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Sofia Geisler, Inuit Ataqatigiit, formand

Medlem af Inatsisartut Doris Jakobsen Jensen, Siumut, næstformand

Medlem af Inatsisartut Mariia Simonsen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Nivi Olsen, Demokraatit

Medlem af Inatsisartut Mette Arqe-Hammeken, Naleraq

Udvalget har efter 1. behandlingen 7. oktober 2021 under EM2021 gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Det overordnede formål med nærværende forslag er at indarbejde nogle af de anbefalinger, som blev bragt i evalueringen ” Grønland Uddannelsessektor; Undersøgelse til vurdering af den aktuelle samlede uddannelses- og erhvervsvejledningsindsat” fra august 2019.

På baggrund af evalueringen foreslås det, at Naalakkersuisut blandt andet forpligtes til at udarbejde en national vejledningsstrategi, som løbende skal opdateres. Derudover foreslås der tilføjet nye stykker til lovens § 10. Disse stykker indebærer fastsættelse af materielle krav til vejledning vedrørende gennemførelsesvejledning, en beskrivelse af krav til uddannelsesinstitutionernes gennemførelsesvejledning samt kvalifikationskrav til uddannelsesinstitutionernes vejledere. Det foreslås desuden, at gældende vejledningslov § 13, stk. 1, ændres til også at omfatte Selvstyrets uddannelsesinstitutioner. Dette stykke omhandler registrering og indberetning af oplysninger om borgernes uddannelses- og beskæftigelsesmæssige status på individniveau, til brug for et national datagrundlag. Denne bestemmelse gælder i dag kun for Majoriaqcentrenes vejledning.

2. Høringssvar

De afgivne høringssvar er vedlagt lovforslaget, hvilket er i overensstemmelse med formkravene opstillet af Inatsisartuts Formandskab.

Udvalget inddrager relevante betragtninger fra høringsparter i afsnit 4; Udvalgets behandling af forslaget.

3. Spørgsmål

Udvalget har til brug for udvalgets behandling af forslaget anmodet medlemmet af Naalakkersuisut for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke om at besvare en række spørgsmål. Kopi af udvalgets spørgsmål og medlemmet af Naalakkersuisuts besvarelse er vedlagt nærværende betænkning som bilag. Besvarelser på disse spørgsmål, inddrages i fornødent omfang under udvalgets behandling af forslaget.

4. Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget har noteret sig, at Naalakkersuisuts forslag bygger på nogle af de anbefalinger, som fremgår af evalueringen ”Grønland Uddannelsessektor; Undersøgelse til vurdering af den aktuelle samlede uddannelses- og erhvervsvejledningsindsat” fra august 2019.

4.1 Anbefalinger fra evaluering

Udvalget konstaterer at Naalakkersuisut med nærværende forslag vil indarbejde 2 af de 10 anbefalinger fra evalueringen. Udvalget vurderer det lovforberedende arbejde såvel som Naalakkersuisuts vurdering af, hvilke anbefalinger, der skal imødekommes gennem lovgivning som grundigt. De resterende otte anbefalinger har Naalakkersuisut vurderet at kunne imødekomme administrativt eller ved en mere hensigtsmæssig organisering af vejledningsaktiviteterne. Udvalget har tillid til Naalakkersuisuts vurdering herom, og ser frem til at vejledningsloven får mulighed for at udfolde sit fulde potentiale.

Udvalget noterer sig, at Naalakkersuisut har udarbejdet nærværende forslag ud fra følgende anbefalinger:

1) Fastsættelse af rammer for vejledning som uddannelsesinstitutioner er forpligtet til at yde

Med denne anbefaling rådes Naalakkersuisut til at sikre, at reglerne for uddannelsesinstitutionernes vejledningsopgaver fastlægges. Det fremgår desuden af anbefalingen, at uddannelsesinstitutionerne ikke er forpligtet til at bruge uddannede vejledere som Majoriaqcentrene er.

Udvalget konstaterer, at Naalakkersuisut på baggrund af anbefalingen herover har udvidet § 10 i loven om vejledning med tre stykker. Disse stykker beskriver reglerne som uddannelsesinstitutionernes vejledning skal leve op til. Dette inkluderer, hvordan og hvornår gennemførelsesvejledningen skal foretages, og hvad overgangsvejledningen skal sikre i forhold

til elevens overgang fra en uddannelse til en anden eller fra uddannelse til beskæftigelse, samt krav til gennemførelses- og overgangsvejledning skal varetages af vejledere som enten har en uddannelses- og erhvervsvejlederuddannelse, som er godkendt af Naalakkersuisut, eller som kan dokumentere et tilsvarende vejledningsfagligt kompetenceniveau.

Her til noterer udvalget, at der ikke tidligere har været krav til at vejledere af gennemførelses- og overgangsvejledning har skullet have en uddannelse. Udvalget anser det for vigtigt, at den vejledning som uddannelsessøgende modtager, bunder i viden om vejledningsindsatser, og mener derfor også, at denne bestemmelse er vigtig for de uddannelsessøgendes oplevelse af vejledningen. Udvalget er ikke i tvivl om, at de vejledere som er ansat på uddannelsesinstitutionerne gør deres arbejde godt, men påpeger vigtigheden af krav om uddannelse eller dokumentation på vejledningskompetencer, da det som minimum vil sikre grundlæggende viden om vejledningsindsatser.

2) Udarbejdelse af national strategi for vejledning

Nærværende anbefaling bygger på evalueringens konklusion om, at der er mange udfordringer på vejledningsområdet, der kræver udvikling, men at ressourcerne er begrænsede. Anbefalingen er dermed, at der udarbejdes en national vejledningsstrategi, at den opdateres med bestemte intervaller, og at den kunne udarbejdes af Grønlands Vejledningsråd.

Udvalget konstaterer, at Naalakkersuisut har imødekommet en del af anbefalingen ved at tilføje en bestemmelse i loven om vejledning, der forpligter Naalakkersuisut til at udarbejde en national vejledningsstrategi. Udvalget bemærker, at interval for opdatering af strategien samt, hvem der skal udarbejde denne ikke fremgår specifikt af forslaget. Vedrørende interval for strategiens opdatering svarer Naalakkersuisut, at der i § 3 indsættes et nyt stykke, som forpligter Naalakkersuisut til at opdatere vejledningsstrategien efter behov. Naalakkersuisut skriver desuden i sin besvarelse af udvalget spørgsmål:

”Det har i den forbindelse været vurderingen, at det ikke giver mening at indsætte en forpligtelse til at foretage ændringer inden for bestemte intervaller, hvis der ikke kan henvises til et egentlig behov herfor.”

”Naalakkersuisut vil i forbindelse med udarbejdelse af strategien også drøfte med interessenterne, om det kan være hensigtsmæssigt at opdatere strategien med faste intervaller eksempelvis hvert 2.- eller 3. år”

Udvalget finder besvarelsen tilfredsstillende, og antager, at Naalakkersuisut vil opfylde sine forpligtelser omkring opdatering af strategien, såfremt dette bliver nødvendigt.

Vedrørende aktører som skal udarbejde strategien, har udvalget spurgt Naalakkersuisut, om

man vil følge anbefalingen om, at strategien udarbejdes af Grønlands vejledningsråd¹. Naalakkersuisut afviser dette, og svarer at den nationale vejledningsstrategi også er en plan som orienterer sig mod fælles mål, idet strategien efter deres opfattelse også bør indeholde beskrivelser af processer og redskaber samt initiativer og handlinger, der skal realiseres på baggrund af strategien. Naalakkersuisut vurderer derfor også, at det er:

”... mest hensigtsmæssigt, at den nationale vejledningsstrategi udarbejdes som en handlingsorienteret arbejdsplan af den udøvende magt og ikke at et rådgivende organ.”

På trods af ovenstående holdning skriver Naalakkersuisut, at Vejledningsrådet vil blive inddraget i arbejdet med strategien. Udvalget finder det tilfredsstillende, at Naalakkersuisut ikke konsekvent afviser at involvere et organ som Vejledningsrådet i arbejdet. Udvalget ser frem til at modtage og læse vejledningsstrategien, når denne foreligger omkring slutningen af 2022.

5. Forslagets økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser ved forslagets realisering er beskrevet under forslagets almindelige bemærkninger. Det er her anført, at der er udgifter i relation til forslagets § 10, stk. 4. Det angives, at der ud af 35 vejledere fordelt på 15 uddannelsesinstitutioner er 25 ansatte uden en uddannelses- og erhvervsvejlederuddannelse, som er godkendt af Naalakkersuisut. Med udgifter til skoleophold, dagpenge og vikarlønninger, vil de økonomiske konsekvenser ved uddannelse af 25 vejledere i alt være imellem 875.000 og 1.125.000 kr. Disse udgifter forventes at blive spredt over 5 år, da ikke alle 25 vejledere vil blive uddannet på én gang. Udgiften vil således være mellem 175.000 og 225.000 pr. år.

Der forventes ikke at være økonomiske konsekvenser for de resterende dele af forslaget. Udvalget har således tillid til, at Naalakkersuisut har undersøgt dette spørgsmål grundigt, og at ingen mulige afledte økonomiske konsekvenser vil kunne forekomme for de resterende dele af forslaget. Skulle de bestemmelser, som angives ikke at medføre økonomiske konsekvenser, mod forventning alligevel vise sig at medføre yderligere udgifter for de offentlige kasser, vil disse udgifter skulle afholdes inden for de i forvejen afsatte bevillinger, hvilket i givet fald må medføre nedprioritering af andre tiltag.

6. Udvalgets indstillinger

Et enigt udvalg indstiller forslaget til vedtagelse

¹ Grønlands vejledningsråd er et råd vejleder Naalakkersuisut om udviklingen i vejledningsindsatsen, jf. § 7, stk. 1 i loven om uddannelses- og erhvervsvejledning

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Sofia Geisler
Formand

Doris Jakobsen Jensen
Næstformand

Mariia Simonsen

Nivi Olsen

Mette Arge-Hammeken